

ging op, en daarmee tevens statusverhoging in beperkte kring. Da's nooit weg. Nog vererender is het om ervoor te zorgen dat iemand een soort naar je noemt. Ik noemde al wat voorbeelden, waarbij de heren Miller, Jacobsen en De Wit zich op zo'n wijze vereeuwigd zagen. Ze zijn er zonder twijfel trots op. Als het maar niet om een kakkerlak gaat. Nog één ding: de serendipiteit, de toevallige, ongezochte ontdekking in de wetenschap. Het ontdekken en beschrijven van nieuwe soorten is vrijwel altijd een gevolg van serendipiteit. Er is geen bioloog ter wereld die 's morgens, corn-flak- es en kopje thee achter de kiezen, achter zijn schrijftafel gaat zitten met het voornemen om die ochtend eens fijn een nieuwe soort te beschrijven. Zo werkt dat niet. Het ontdekken en het subse- quente beschrijven van soorten is een toevallige bijkomstigheid van andere vormen van onderzoek, bijvoorbeeld een faunastudie in een bepaald gebied, een hernieuwde studie van een bestaande museumcollectie of een vegetatiekartering in een stukje slinkend tropisch regenwoud. Wie weet - maar dan moet het wel een Amerikaans stukje regenwoud zijn- is er dan zelfs nog wel een nieuwe soort *Fuchsia* te vinden.

Jelle W.F. Reumer

UIT HET AANWINSTENBOEK (maart t/m december 1991)

Het jaar 1991 werd in het aanwinstenboek afgeslo- ten met nummer 91-437. Dat betekent dat de explosieve groei in het aantal binnenkomende 'monsters' zich voortgezet heeft. Een voor het museum en haar collectie positieve ontwikkeling. Voor mij is het echter een welhaast onmogelijke opgave om deze rubriek in z'n vertrouwde vorm - waarbij vrijwel elke schenking werd vermeld- voort te zetten. Ik zal zien wat 1992 brengt aan slakjes, kwakjes, plantjes, schedels, botten, balgen, vlie- gen en muizen, maar voor (de rest van) 1991 moet u het doen met een globaal overzicht.

Bij de ongewervelden valt weer de dominantie van Jan Lucas op onder het kopje leg./don. (vinder/ schenker). Hij was weer goed voor zeer grote aan- tallen krabben, schelpen, wieren, hydrozoa, en andere, merendeels mariene organismen. Met name dankzij zijn inspanning kwam het muse- um in het bezit van fraaie series zeldzame krabben die middels een zandopspuiting op het Scheve- ningse strand verzeild raakten: (onder andere) gladde kiezelkrab *Ebalia tumefacta*, nagelkrab *Thia scutellata* en blauwpootzwemkrab *Liocarcinus*

depurator. Opgemerkt moet worden dat Jan's wijze van etiketteren (vermoedelijk een kenmerk van een bezielde entomoloog) ondergetekende en andere betrokkenen pijn in de ogen bezorgt.

etiketten van Jan Lucas (ware grootte)

Ook Hermann Strack deed een schenking van zeedieren van de zelfde opspuiting. Achtendertig monsters landslakken (> 250 ex) bereikten het museum via Henk Menkhorst. Hieronder vijf mon- sters met paratypen van recent beschreven soor- ten uit de genera *Buliminus*, *Pleurodiscus* en *Candidula*.

Een in 1991 gestart onderzoek naar het zeeleven dat voorkomt in de filterruimten van de energie- centrale op de Maasvlakte door Frans de Jong en Erwin Kompanje (m.m.v. N.van Swelm), zorgde ook voor grote aantallen aanwinsten voor met name de collectie vissen. Een greep uit de soor- ten: koornaarvisje *Atherina presbyter*, rivierprik *Lampetra planeri*, kleine zeenaald *Syngnathus rostellatus* en botervis *Pholis gunnelus*. Ook diver- se soorten garnalen, krabben, inktvissen en zakpij- pen behoorden tot de aanwinsten afkomstig uit de filters. Dat eikapsels van haaien en roggen ook massaal kunnen aanspoelen blijkt uit aanwinst- nummer 91-137: 154 ex. (meerdere soorten), Texel, Slufferstrand, 3 juni 1991, leg/don EJO Kompanje; en 91-140: 44 ex. van sterrog *Raja radiata*, strand Katwijk, leg/don JAW Lucas. Gijs van der Voet liet het herbarium groeien met 150 planten uit Rotterdam en de omgeving van Heiloo. Nieuw voor het herbarium waren kwelderzegge *Carex extensa*, ziltezegge *Carex distans* en dun- staart *Parapholis strigosa*, allen uit Zeeland.

Vogels -vers of in geconserveerde vorm- werden ontvangen van M.Storm (goudhaantje); J.Reumer (huismus, geelgors); B.Moelker (krooneend); B.Otten (ijsvogel); J.Reuter (noordse stormvogel, grote jager); C.Moelker & C.Heij (boano-vliegen- vanger); J.Polder (roodborst); H.de Jong (vink, zanglijster, tijtjaf); E.Kompanje (noordse pijlstorm-

vogel, torenvalk, tjiftjaf, zwarte roodstaart, kneu, zilvermeeuw, vink, koningsstern, kuifaalscholver, grasmus, kleine zwartkop, blauwe reiger, huismus, meerkoet, fazant, visdief, kokmeeuw, kleine mantelmeeuw, graspieper); Dierenambulance (kokmeeuw, blauwe reiger, spreeuw, roodborst); E.Horn (waterspreeuw, alpenheggemus, kerkuil) en (last but not least) Vogelklas Karel Schot met grote aantallen vogels in vele soorten.

De vergelijkingscollectie recente zoogdierschedels en skeletdelen werd uitgebreid met schenkingen van E.Kompanje (geit, hermelijn, steenmarter, egel, haas en muskusrat) en H.Menkhorst (Turkse huis-kat). (De kat van) G.de Vries zorgde voor een groot aantal huisspitsmuizen en J.Post schonk een aantal monsters woel- en spitsmuizen. Verder kwamen binnen: een fragment van de radius van een mammoet (J.Huisman); een fossiel fragment van een walvisonderkaak (F.Boekhout). Zeker niet alledaags was een pasgeboren konijn uit de maag van een aangereden Stormmeeuw (N.van Swelm/ E.Kompanje); zie daarvoor ook 'Huid en Haar' 10(3): 100-101.

De prentenverzameling werd uitgebreid met een aantal airbrush werken en tekeningen van Leo Man in 't Veld en een reproductie van een gravure van Villa Dijkzigt (W.Hoppen). Boeken werden geschonken door R.Biesheuvel, H.Menkhorst, stichting GEA (L.Aarssen, J.Breedveld) en Bezoekerscentrum Tenellapas.

Kees Moeliker

MUSEUMNIEUWS

Even dachten we dat het museum in de prijzen was gevallen. Helaas, NMR in de hier afgebeelde krantenkop (uit BIONieuws van 25 oktober 1991) staat niet voor Natuurmuseum Rotterdam, maar voor Nuclear Magnetic Resonance, kernspinresonantie, een scheikundige techniek waarvan één van de grondleggers, de Zwitserse Professor R.R. Ernst de Nobelprijs voor chemie kreeg.

NOBELPRIJS VOOR NMR

olifantekop weg

Het heeft al met al nog lang geduurd, maar maandag 9 december j.l. was het zover. De olifantekop werd van de muur getakeld, weer verpakt in een houten kist ter grootte van een fietsenschuurtje en naar Spanje getransporteerd. De eigenaar had als nog de benodigde grensdocumenten (afschot- en CITES-vergunning) te voorschijn weten te toveren. Het in maart 1991 onderschepte transport werd daarmee toch legaal. Het museum moest daarom de van de douane 'in depot' gekregen kop weer afstaan en verloor daarmee een ware publiekstreker. De kale muur die achterbleef, draagt nu een portret van de olifantekop dat de Rotterdamse kunstenaar Suzanne Beer de afgelopen zomer maakte. De pastel-impressie (100x70 cm), getiteld 'jachttrofee' hangt er nog tot eind februari.

ROTTERDAM
'WATERSTAD'
WATERSTAD